

DOBROGEEA JUNĂ

Director-Proprietar: C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Inscris în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub Nr. 37 din Mai 1938

Redacția și Administrația: CONSTANȚA str. Școlii Văneș No. 27
Abonamentul cu supliment cultural: un an 600 lei, 6 luni 350
Pentru Anunțuri și Inserții lei 2,000—Peclura și inserții după tarif
Telefon No. 12.43

GALERIA EMPIREI DOBROGEAN

UN „BOIER”: Vasilache Constantin

de ION DINU

S'apropie deceniul, de când sud-vestul Dobrogei rămas-a văduvit de una dintre cele mai reprezentative ale lui figuri: cunoscutul și neuitatul conservator, Vasilache Constantin—latifundiar din Enigeaua Constanței și fruntaș dintre fruntașii dobrogeni...

— Ce repede trec anii!...

Războiul Crimeei, din 1853, apucase pe Vel-Iani-Calovopol, zis, pe românește Vel-Iani-Constantin, în vârstă de 18 ani, pe meleagurile nordurilor dobrogene, în truda lui, însoțindu-și părinții, de-a aprovizionat unele unități armate, engleze, franceze și grecești, potrivit contractului, încheiat de tatăl său, încă din finutul Cărpinișului eladic, pe unde o parte din trupe, probabil că trecuseră...

Bătrânii se aciuseră în Cărpiniș, veniți din insula Malta, unde'n răstimpuri îi mânase'n spre Grecia fie vreun dor nostalgic de țaimat, fie, cum poate fi mai probabil, niscăi interese negustorești, ei fiind, de generații, navigatori și negustori...

Războiul crimeic consumat, Vel-Iani-Calovopol, după moartea tatălui, bătrân și pe trecut în țară dobrogenească, s'a despărțit de singurii frate, Iordan, retras prin părțile Văneș, și și-a stabilit o țară, în valea Enigei, din desparțământul Chiustendgei, prefăcându-și într'o sfoară de moșie, toată partea lui de agoniseală, în aur și pietre nestimate.

Căsătorit, curând, cu româna etnică, Ioana ori Ioxana, fiică de dicienii fruntași din Rasova, Vel-Iani dobândi-a tecioc, pe Gheorghe, (vestitul „Boer Gheorghe”), care-a avut, în 1878, cinstea deosebită, să primiască, cu pâine și sare, trupele lui Vodă Carol, biruitoare, luând în primire moștenirea, cea dela Mircea cel Bătrân...

Două fete și-un singur băiat le-a hărăzit destinul: Maria, intrată în căsătorie cu vestitul Iuciormanschi, de prin părțile Balicului; Joița căsătorită cu un Panait Andreiu, prin părinții Kioselerului — și Vasile devenit, fără forme procedurale, „Vasilache Constantin” ori „Boer Vasilache”...

Afară de cele câteva rânduri, ocazionale, așternute, tot de mine, îndată după moartea-i din vara anului 1931, în colanțele, mult ospitaliere, ale acestei a tot cuprinzătoare și iubitoare „Dobrogea Jună”, n'am văzut și nu știu să se fi mai scris vreun rând, despre figura, reprezentativă și specifică, dobrogenească, a lui

Vasilache Constantin... Uitarea, totuși, n'a catidixat să-l cuprindă, în vâlul ei ignobil — căci prea mare i-a fost sufletul, prea generoasă i-a fost viața, prea nobilă comportarea lui, în toate împrejurările unui traiu fecund în bine obțesc, prea curată conștiința civică și paternă, prea cuprinzătoare, pornirea înspre tot lucrul, cinstit, corect, bun și mărinimos...

Vasilache Constantin nu va fi, că nu nu este cu puțință să fie, uitat... Trecerea timpului, deprinzându-i tot cecece avut-a omenesc, în făptura lui, supusă, natural, și slăbiciunilor, îi dă proporții reale și proiectează într'o aureolă de „pater conscriptus” dobrogear, în care să putem ceti, cei prinși de glia dintre Dunăre și Mare, cel mai autentic specific dobrogean.

Eră, „boierul”, dela Enigea, de robustitate herculiană, în ordinea fizică — cum, în ordinea intelectuală scăpăra de inteligența cea mai naturală — și, în cea morală, se bucura de reputația omului, prin, excelență, prob și corect...

Energie și hotărât, în acțiunile și ambițiile lui — dărz, în inițiative și întreprinderi — capabil de acțiuni samaritene, din care, niciodată, nu și făcea titluri de laudă deșăartă — activ și neobosit în rostul unei gospodării pilduitoare..., tot pe atâta de sentimental și de copil, am putea zice, apărea Vasilache Constantin, în viața asfăltată, a iubirii, a familiei, a femeii...

În femeie, mai cu deosebire, vedea „Ciorbagi Vasilachi”, nu numai măestrăia artei divine, ci... bunătatea întrupată. Nu putea el să despărță frumosul de bunătate, în făptura femeiască, cum, în arhitectură, putem noi despărță linia de unghiu...

Se căsătorise, din împrejurări fatale, de trei ori — și avea, în anii din urmă ai vieții, nu mai puțin de zece copii, cari însemnau totalitatea grijii și toiatăta strădanie, într'u părintească lor creștere și pregătire pentru viață.

El însuși eră și frumos și bun — și părinte și prieten. Pe planul economiei dobrogene, Vasilache Constantin a fost și rămas unul dintre latifundiarilor noștri cei mai devotați brazdei, pe care a iubit-o cu patimă și a știut s'o valorifice și s'o pilduiască unei întregi regiuni de sate, spre care radia, fecund, bunătatea lui și multplele lui acte samaritene...

Pe planul, civic, a fost și (continuare în pag. 2-a)

CHESTIA ZILEI

Cuvintele dela Roma

Visita d' lui general Antonescu în Cetatea eternă a fost urmărită, în toate momentele ei semnificative și impresionante, cu tot interesul, de toți Românii și mai ales de acei Români cari azi se află în alară de hotarele țării libere.

Intâmpinarea fratrecască pe care conducătorii Italiei fasciste au făcut o generalului Antonescu a încălzit inimile noastre cu fiorul nădejzii în vremuri mai bune pentru țara aceasta care merita o soartă cu mult mai bună.

Dar cecece ne a întărit mai mult au fost acele cuvinte pe cari Conducătorul Statului român le-a rostit acolo de unde a pornit începutul latinilor dela Dunăre: „Suntem unde am fost și vom rămâne aci”.

Iae într'altă împrejurare a aceleiași vizite, d-l general Antonescu a pomenit despre Maramureș și despre Timoc.

Cecece însemnă că la Roma, Conducătorul statului nostru a ținut să afirme că nația românească n'a renunțat la aspirațiile sale firești și că integritatea teritorială a României așa cum a croit o istoria, pe temelia nepicicitoare a granițelor noastre etnice pe care niciodată alcătuirea politică nu le-a depășit, este și rămâne ideea lui care ne însulește și ținuta către care se îndreaptă toate eforturile noastre.

Visita la Roma a avut rosturi politice cari fără îndoială se vor vedea peste puțină trecere de timp.

Dar chiar dacă ea n'ar fi avut alt rezultat, simplul fapt că la Roma s'au rostit asemenea cuvinte, alături de generalul Antonescu întreaga nație românească.

Să se știe că, la Roma, generalul Antonescu a fost un distins vizitator: a fost un sol care în cuvintele lui scurte și deschise a făcut să se audă acolo ce gândim noi toți și ce ne doare.

Și va fi fără îndoială așa cum este drept să fie și cum cuvintele generalului Antonescu au lăsat să se înțeleagă.

Va fi așa — o credem și o simțim.

Va fi, trecând peste sacrificii, dar va fi.

ION NEICU

—xx—

Clasarea rechizițiilor a fost suspendată săptămâna aceasta

Ajutoarea lucrărilor agricole de toamnă

Ministerul coordonării comunică:

În scopul de a se termina însămnările de toamnă, ministerul coordonării și al statului major economic a intervenit pe lângă ministerul apărării naționale ca să se suspende pe timp de o săptămână — cu începere de astăzi — lucrările de clasare a centrelor pentru rechiziție.

Ordine în acest sens au fost trimise organelor în subordine.

Brațele tinere vor fi astfel date lucrărilor egoarelor.

Desvelirea statuei regelui Ferdinand la Tulcea

Duminică a fost desvelit monumentul marelui Făuritor al României, Regele Ferdinand.

Statuia a fost executată în bronz de sculptorul Dumitru-Bărlad și a fost desvelită pentru prima oară la Ismail, când Basarabia era alipită la patria-mumă, în anul 1937.

În fosta piață Mircea, în mijlocul ghirlandelor de flori, înconjura de drapelule țării amice nouă, în care drapelul verde al Gărsii de Fer și svastica germană predominau, înconjura de toate acestea, pe un soclu monumental, se ridică statuia uriașă a Regelui Ferdinand.

Între o parte pe un perete vopsit în verde, era chipul Căpitanului, uriaș desemnat și cu iconna Arhanghelului Mihail, deasemenea măreață.

La ora 11 dim. în fața statuei acoperite s'au adunat artileria, infanteria, marina de coastă cu drapelul Regimentului și muzica militară, toți ofițerii din garnizoană și un detașament de legionari.

Un public imens a luat parte cu tot elanul la marele act patriotic. O delegație germană a luat parte la sărbătorirea orașului nostru.

La ora 11^{1/2}, au sosit d' ni:

General Avramescu, D. Predescu prefectul județului și prof. Ion Stratulat primarul orașului.

După ce d. Dobrin, comandant legionar, a dat raportul, s'a oficiat serviciul divin, de un sobor de preoți în frunte cu pater protoreu Țării.

După serviciul divin d. primar prof. Ion Stratulat, trage pânza care acoperea chipul Regelui și anunță că piața „Mircea” de azi înainte se va numi piața „Regele Ferdinand”.

Autoritățile au trecut pe strada din fața statuei de unde d. g.ral Avramescu, făcând istoricul statuei a elogiat pe Marele Rege și terminând a încredințat statuia primăriei Tulcea.

D. prof. Stratulat a vorbit despre însemnătatea actului săvârșit. D. Dobrin, șef legionar a făcut apelul legionarilor morți pentru cauza legionară s'a rostit jurământul legionarilor pe care toți îl prestează în cor.

La sfârșit d. prefect D. Predescu a făcut un istoric al mișcării legionare și a citit interpelearea Căpitanului în Cameră în anul 1938.

Corul legiunii a intonat „Imnul tinereții legionare”, și alte cântece legionare după care a urmat defilarea în fața autorităților.

Pentru coloniștii evacuați din Cadrilater și care se vor duce în Dobrogea

Ministerul colonizării și al statului major economic aduce la cunoștința evacuaților din Cadrilater care urmează a se stabili în Dobrogea că programul de transport pe calea ferată este următorul:

În ziua de 20 Noiembrie ora 6 dimineața îmbarcă în stația Jegălia 38 capi de familie din comuna Jigălia care urmează a se stabili în comuna Congaz.

În ziua de 20 Noiembrie ora 6 dimineața îmbarcă în stația Căzânești 17 capi de familie din comuna Rovine care urmează a se stabili în comuna Ceamurlia de Sus. Tot în stația Căzânești îmbarcă 30 capi de familie din comuna Ciocina care urmează a se stabili în comuna Ceamurlia de Jos.

În ziua de 20 Noiembrie ora 6 dimineața îmbarcă în gara Slobozia Nouă 60 capi de familie din comuna Ivănești care urmează a se stabili în comuna Ciamurlia de Sus.

În ziua de 21 Noiembrie ora 6 dimineața îmbarcă în gara Bogdana 20 capi de familie din comuna Crucea Floaroaica care urmează a se stabili în comuna Ciamurlia de Jos.

În ziua de 21 Noiembrie

ora 6 dimineața îmbarcă în stația Slobozia Nouă 12 capi de familie din comuna Amara care urmează a se stabili în comuna Ciamurlia de Jos.

În ziua de 21 Noiembrie ora 6 dimineața îmbarcă în stația Armășești 42 capi de familie din comuna Rădulești care urmează a se stabili în comuna Vasile Alexandri.

În ziua de 22 Noiembrie ora 6 dimineața îmbarcă în gara Jegălia 100 capi de familie din comuna Jegălia care urmează a se stabili în comuna Congaz.

În ziua de 22 Noiembrie ora 6 dimineața în stația Bogdana 120 capi de familie din comuna Crucea Floaroaica urmând a se stabili în comuna Ferdinand.

Ministerul coordonării și al statului economic invită pe această cale pe prefectii și primarii județelor și comunei respective precum și pe cei ce posedă aparate de radio în acele comune să anunțe pe cei interesați.

Orice relațiuni asupra programului de transport se dau de subsecretariatul colonizării sau de ministerul coordonării, diviziunea aprovizionării prin d. locot. colonel C. S. Zalaru.

IMPORTANT CONSILIU DE MINISTRI

D. General Antonescu a făcut o expunere asupra vizitei în Roma. Casele oamenilor nevoiași vor fi reparate de Ajutorul Legionar

Luni 18 Noembrie, a avut loc un Consiliu de miniștri prezidat de d. general Ion Antonescu

D. General Ion Antonescu a făcut Consiliului o expunere asupra vizitei făcute la Roma și a rezultatelor ei.

S'a hotărât: Accelerarea lucrărilor privitoare la reorganizarea ministerelor și la încadrarea personalului;

Consiliul a luat act că, pe când anul trecut până la această epocă nu se însămânțaseră decât 800.000 hectare în vechiul teritoriu, anul acesta s'au însămânțat 1.600.000 hectare Munca agricolă continuă cu intensitate.

În ce privește stricăciunile cauzate de cutremurul dela 10 Noembrie s'a hotărât ca:

Imobilele instituțiilor publice să fie reparate prin îngrijirea Ministerului Lucrărilor Publice și cu ajutorul fondurilor puse la dispoziția acestui departament în acest scop.

Imobilele oamenilor nevoiași să fie refăcute prin Ajutorul Legionar, cu fonduri puse la dispoziție în acest scop.

Funcționarii publici, pentru repararea stricăciunilor suferite sau pentru refacerea imobilelor, se vor putea imprumuta cu dobândă mică la Casele lor de Credit, cari vor primi fonduri pentru acest scop;

D. Mihai Antonescu, ministrul justiției, a prezentat un proiect de lege pentru ajutarea sinistraților prin măsuri

juridice de suspendarea urmărilor, organizarea creditelor de refacere și crearea unor Oficii de închiriere pentru cazarea sinistraților;

S'a hotărât ca studenții Universității din Sibiu să poată circula gratuit pe Calea Ferată între Ocna Sibiului și Sibiu cu începere dela 20 Noembrie;

Să se procedeze la repararea de urgență a căminelor studențești deteriorate precum și la dotarea lor cu tot mobilierul necesar.

—xx—

Orariul la frizerii

Ministerul muncii, aduce din nou la cunoștință că prin decizia No. 56642 din 24 Octombrie 1940, publicată în Monitorul Oficial No. 255 | 940, a dispus ca până la 1 Iunie 1941 atelierelor de frizerie și cofură din București, în zilele de lucru — se vor deschide la ora 7 jum. și se vor închide la ora 13. După amiază, se vor redeschide la ora 15 și se vor închide la ora 20. Sâmbătă seara și în ojunul sărbătorilor legale se vor închide la ora 22.

În ce privește zilele de Duminică și sărbători legale, atelierelor de frizerie și cofură din întreaga țară vor fi închise toată ziua, conform Decretului lege, nr. 3727 | 940, publicat în Monitorul Oficial No. 264—940.

Un „Boier“: Vasile Constantin

(continuare din pag 1-a)

a rămas cetățeanul liber, independent, conștient de drepturile și datorile noastre, neînregimentat, slugarnic, în partide politice și simpatizând, doar; cu vechi conservatori, între cari avea mulți, mari și devotați prieteni...

Pe planul național, a fost și a rămas unul dintre cei mai reprezentativi români dobrogeni, apărător și păstrător al limbii și credinței, valache, în așteptarea oblăduirii românești, înainte de 1878, și în ofensiva de românizare dobrogenească, toată viața, după aceea.

Istoria Dobrogei nu se poate scrie, fără să conștientăm câteva rânduri, cel puțin, și nemuritorului dobrogean:

— „Boier“ Vasilache Constantin... ION DINU

Pentru cei ce posedă creanțe față de emigranții ce se transferă în Bulgaria

Toți cetățenii români cari au diferite creanțe față de emigranții ce se transferă în Bulgaria, sunt invitați să depună imediat în scris cererile lor în acest sens la Delegațiunea română din Comisia Mixtă, Constanța str. C. A. Rosetti No. 3.

Nu se primesc decât comunicări făcute prin poștă recomandată.

Bineînțeles această comunicare nu atrage nici o obligație din partea Statului Român.

Fixarea prețurilor lănel

Ministerul coordonării și statului (major economic a întocmit o decizie prin care se fixează noui prețuri la lână.

Totodată se va dispune o nouă reglementare a colectării și distribuirii lănel pentru consumul intern.

Negocierea unui acord economic cu U. R. S. S.

La sfârșitul acestei săptămâni va pleca la Moscova o delegație formată din d-nii P. Nemoianu, președinte; Em. Marian, P. Tuțea și M. Solacolu.

Delegația română va fi însoțită de d. Gurvitz, atașat comercial al U. R. S. S. la București.

La Moscova vor începe, la sfârșitul săptămânii viitoare, negocierile pentru încheierea unui acord economic între România și U. R. S. S.

Inaugurarea primei cantine legionare a muncitorilor din portul Constanța

Duminică s'a inaugurat cantina legionară a muncitorilor din portul nostru.

Solemnitatea s'a desfășurat la căminul muncitoresc din port de față fiind, d-nii: Puiu Traian primarul municipiului; Nicu Bujin, șeful org. legionare județene; Carol Valda, președintele camerei de comerț; Ovidiu Popescu, președintele federației „Constanța”; dr. Anghel Encica, ing. Drăgan; ing. Bulgăreanu, cum și un mare număr de legionari și muncitori de port.

Služba religioasă a fost oficiată de un sobor de preoți; Bestea, șeful Ajutorului Legionar; C. Staicu, consilier

referent; Georgescu și Radu D. ing. Bulgăreanu a vorbit despre rostul muncitorului în statul legionar.

Apoi s'a servit masa muncitorilor lasându-se la latitudinea fiecăruia să plătească ce a mâncat după posibilitățile pe care le are.

Prin crearea acestei cantine muncitorești, se pune capăt speculei pe care o exercitau patronii unor murdare biruri ambulante din port. Căi nu numai că vindeau mâncărurile cu un preț foarte ridicat, dar erau și prost pregătite, constituind un adevărat pericol pentru sănătatea muncitorimii locale.

Inaugurarea sediului legionarelor din Constanța

Inființarea unor ateliere de confecțiuni și tricotați

Duminică s'a inaugurat sediul legionarelor din organizația Constanța, în imobilul închiriat în acest scop, pe str. Ștefan cel Mare, colț cu str. Carol.

În afara de un mare număr de legionare, se mai aflau de față, d-nii: Puiu Traian comandant legionar, primarul municipiului, Carol Valda, președintele camerei de comerț, Ovidiu Popescu președintele federației Constanța, dr. Anghel Encica, avocat Dumitru Popescu, șeful contenciosului legionar, Nicu Bujin, șeful org. județene legionare, etc.

Un sobor de preoți a oficiat serviciul religios pentru sfințirea noii case a legionarelor constănțene și tot odată și începerea activității celor două ateliere de confecțiuni și tricotați, inființate pe lângă acest sediu și cari vor fi conduse de d-na Elena preot Bestea.

Comandantul legionar Puiu Traian, primarul municipiului, a vorbit despre rolul femeii în statul legionar așa cum a fost conceput de Capitan.

Legionarele au cântat apoi câteva marșuri legionare după care solemnitatea a luat sfârșit.

Efectele cutremurului în jud. Constanța

Două biserici și o geamie s'au dărâmat

De pe urma cutremurului s'au înregistrat pagube mai însemnate în partea nordică a județului nostru, unde cutremurul s'a simțit mai puternic.

Astfel în comuna Dorobanțul toate turlele bisericilor s'au dărâmat, iar zidurile au crăpat de sus până jos.

În comuna Carol I turlele bisericilor s'au ridicat luând forma caracteristică a turlelor dela Curtea de Argeș.

Amândouă locașurile nu mai sunt accesibile publicului, deoarece zidurile sunt complet slăbite.

În comuna Sarighiol, alături s'a dărâmat geamia de acolo, ale cărei temelii și ziduri se slăbiseră și crăpaseră în timpul cutremurului.

Datorate măsurilor de prevedere luate din timp, prăbușirea geamiei nu a pricinuit nici o victimă omenească.

Au mai suferit serioase stricăciuni mai multe case din comunele Gălbiori, Tepeș Vodă, Hârșova, Crucea, Capidava, și din mai multe

sate din regiunea dunăreană a județului, unde, — după câte se comunică, cutremurul a avut cea mai mare intensitate.

În ce privește cele două biserici, ținem să remarcăm că alte biserici ridicate în satele vecine celor două comune deși au aceeași vechime, nu au suferit decât ușoare stricăciuni de pe urma cutremurului.

Ca urmare credem că se impune o serioasă cercetare a modului în care s'au ridicat aceste biserici și mai ales să se verifice și modul în care s'au construit ultimele biserici, aceasta spre a înlătura anumite surprize.

Rechizițiile

Comisia de rechiziții a regimentului 34 Inf. din localitate anunță pe această cale pe toți proprietarii cari au rechiziții la această unitate, să se prezinte de urgență la tabăra Anadachiului spre a primi rechizițiile înapoi, aducând totodată și bonurile respective.

Revizuirea

supușilor

străini

Ministerul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale în acord cu ministerul afacerilor interne, a hotărât ca la 10 Decembrie v. c. să înceapă revizuirea anuală a supușilor străini aflați în țară.

La această revizuire se vor prezenta toți supuși străini — profesioniști și neprofesioniști — cărora le expiră termenul de ședere în țară pe ziua de 31 Decembrie 1940.

Deasemeni se vor mai prezenta spre a-și aranja situația față de Legea controlului străinilor și Legea pentru protegierea muncii indigene:

Toți acei cari intră în prevederile Decretului lege nr. 4072 | 1938 edică persoanele cari, în urma revizuirii cetățeniei au pierdut calitatea de cetățean român, precum și acelea cari nu fac

dovada naționalității române și nici nu posedă pașapoarte eliberate de vreun stat străin.

Toți acei cari au cerut înscrierea ulterioară în listele de naționalitate română și au fost respinși la înscrierea în aceste liste.

Cererile pentru revizuire se vor depune până în ziua de 5 Decembrie v. c., la organele de poliție, sau la preturile respective.

Acelele ceresare pentru revizuire sunt arătate în înștiințarea No. 94222 din 12 Noembrie v. c., care s'a trimis spre elisare organelor de poliție, preturilor, posturilor de jandarmi, organelor ministerului muncii, etc.

Acei care nu se vor prezenta la revizuire până la data de 5 Decembrie v. c., nu vor mai putea depune ulterior cereri de revizuire și vor fi obligați să părăsească țara.

ORIGINEA ETNICA

Măsuri sanitare

Organele noastre sanitare, de acord cu reprezentanții delegației germane care dirijează lucrările pentru repatrierea locuitorilor de origine germană din județul nostru, au luat măsurile necesare pentru ca transportul acestora să se facă în cât mai bune condițiuni.

Astfel în ce privește bolnavii de origine germană, aceștia vor fi cantonați în spitalul de la Cernavoda.

Constituirea instanței speciale de speціальă

Ministerul coordonării, printr-o decizie dată numește pe lângă magistratul președinției al instanței speciale care judecă crimele și delictele de sabotaj pe d-nii: Ion Marinescu, licențiat al Academiei comerciale, membru titular; av. Gh. Buzulică, Marin Mărgu, licențiat al Academiei comerciale, av. D. Popescu și av. Ion Calafeteanu, membri supleanți.

Noua conducere a coop. Furnica

Institutul național al cooperatelor a numit la conducerea Cooperativei „Furnica” următoarea comisie interimară: Victor Fiacescu, președinte, Bujin Nicolae, Marinescu Constantin, Firea Gh., Bogăceanu Petre, Gheorghiu Gh. Huleva Atanase, membri.

În comisia de cenzori sunt: Morărescu Ion, Chircu Tănase, Moșoiu și Oltenică D-tru.

Fixarea prețurilor produselor industriale

La ministerul coordonării și statului major economic se studiază regimul prețurilor pentru produsele industriale.

Se vor fixa prețuri maxime în primul rând pentru fier și lucrările din fier.

Pentru aceasta vor fi convocați zilele acestea reprezentanții întreprinderilor metalurgice spre a se lua o hotărâre de comun acord cu ministerul.

Tribunalul Constanța secția III-a Comercială, prin sentința No. 96/940, constatând că, d-l Nicu T. Petrescu, croitor patron, din Constanța strada Carol No. 135, a achitat toate biletele la ordin ce i s'au protestat la Corpul de Portărei de pe lângă acest Tribunal, pe timpul del. 1 Ianuarie 1938 și până la Martie 1940, a ordonat radierea protestelor acestor bilete la ordin și tot odată și facerea convențiilor menționate în registrele și opusele de protest ținute la acel Corp de portărei, ca fiind achitate toate bilete la ordin ce i s'au protestat în acest interval.

Noțiunea de origine etnică stă la baza tuturor regimurilor politice totalitare, care se bazează în primul rând pe indentitatea de sânge și origina a unui popor.

Noua Constituție română din 27 Februarie 1938, se referă la această noțiune prin art. 4 și 5, fără însă a o explica. Observăm că prin art. 67, spre a putea fi ministru ce cere „cel puțin trei generații” de român adică de cetățenie română, indiferent de originea etnică, care este cu totul altă ceva.

(Ce înțelege Constituția din 1938, prin expresiunile de: Români, cetățeni români, supuși români, naturalizați români, Națiunea Română și care este deosebirea din ele?)

Din art. 4, care vorbește de Români, fără deosebire de originea etnică, rezultă că prin Români, Constituția înțelege pe toți cetățenii români, ceea ce de altminteri înțelegem și prin aliniatul din articolul următor (5), precum și dispozițiunile articolelor 6, 7, 9, 10, 24, 26 și 27.

Din articolul 11, rezultă că cetățenia română și cu naționalitatea română sunt noțiuni echivalente.

După dispozițiunile art. 27, rezultă că toți cetățenii români sunt supuși români, iar prin expresiunea de Națiunea Română sunt cuprinși numai cetățenii români de origine etnică românească (deci și cei provenind din teritoriile realitate, spre deosebire de minoritari, precum și de ceilalți străini de origine etnică, naturalizați români).

Ultimul aliniat al art. 27, vorbind de „Români și cei naturalizați români”, deci de omni pe de o parte, iar de alții pe de alta decât de cuvântul „Români” alt înțeles ca acela din art. 4. — Căci acest din urmă articol, prin Români înțelege — după cum spune chiar textul lui — pe toți românii fără deosebire de origine etnică, pe când art. 27 (ultimul aliniat), face această deosebire.

Art. 28, prin „Români” cuprinde pe toți cetățenii români, la fel cu expresiunea „Națiunea Română” din articolul următor (29).

Art. 67 prin „român” cuprinde desigur, toți cetățenii români, precum și pe cei de origine etnică română, din teritoriile eliberate.) E. P.

Problema ce ne propunem a cerceta, este de a se ști, care dintre cei doi părinți, tatăl sau mama, în cazul unei deosebiri de origine etnică, va conferi copilului originea lui?

Natura învâle în cel de mai neputrunchi mister paternitatea reală a copilului. Din această cauză, pentru stabilirea paternității legitime, tehnica legislativă a fost silită să recurgă la o ficțiune bazată pe adagiul de eo quod plerumque fit. Și pentru că de cele mai adeseori copilul născut în timpul căsătoriei mamei sale cu soțul ei legitim este opera acestuia a edictat că soțul va fi considerat ca tatăl legitim al copilului. — Este ceea ce se numește prezumția legală a paternității soțului, cunoscută încă de la Romani prin adagiul: „Pater is est quem nuptiae demonstrant”.

Ocupându-se de această chestiune, iată ce scriu cei mai răspândiți dintre autorii moderni de Drept Civil.

Începem cu Marcel Planiol (nom. I, ed. X, No. 1411): „Faptul paternității nu poate fi dovedit. Dacă copilul născut dintr-o femeie maritată ar fi silit să demonstreze că concepțiunea lui a fost opera bărbatului mamei sale, el nu ar reuși să o facă niciodată. Legea vine în ajutorul său stabilindu-i în folos o prezumție legală. Se numește „prezumțiune”, urzirea ce se trage de la un fapt cunoscut la alt fapt necunoscut; faptul cunoscut este căsătoria în care a trăit mama copilului, faptul necunoscut este paternitatea lui. Care este tatăl copilului? Legea prezumă că este bărbatul. Ea este autorizată să facă astfel, pentru că copii

născuți în timpul căsătoriei au în mod obișnuit drept tată pe bărbatul mamei lor. Fără îndoială că femeia a putut fi o soție necredincioasă, dar legea ia drept bază faptul obișnuit, iar nu pe cel excepțional”.

Iată acum ce scriu autorii Ambroise Colin și H. Capitain (I. I, ed. V, pag. 265):

„Sistemul legii noastre în această materie, este de o mare cohesiune logică. El pleacă de la această idee rațională, deși excesivă, că paternitatea este un fapt a cărui demonstrație directă este cu neputință de făcut. — Nu se poate deci desemna tatăl unui copil conceput de către o femeie maritată, decât prin mijlocirea unei îndoite prezumțiuni: aceea că au existat raporturi sexuale între femeia căsătorită și soțul ei; și aceea că femeia în chestiune nu a mai avut raporturi cu alți bărbați decât cu soțul ei; prezumție de cohabitare și prezumțiune de fidelitate. De aci regula formată prin art. 312, aliniatul I: „Copilul conceput în timpul căsătoriei are soțul drept tată”. Se exprimă adeseori printr-o sentință latină, imprumutată Dreptului roman, unde ea avea de altminteri alt înțeles: Pater is est... etc.

„Se mai poate da o altă explicație regulei din art. 312, spunându-se că dacă legătura juridică a maternității rezultă din demonstrația unui fapt, aceea a paternității nu poate rezulta, în lipsa unei demonstrații obiective cu putință, decât dintr'un act de voință a bărbatului, care căsătorindu-se a acceptat de mai înainte ca fiind ai săi pe copii pe care îi va aduce pe lume soția lui, cel cel puțin atâta timp cât concepțiunea și nașterea lor vor avea loc în condițiuni normale. Acest mod de a concepe sistemul legii noastre franceze ar avea avantajul de a explica, într'un mod riguros și total, toate soluțiunile pe care le vom întâlni în materia filiației părintești, etc.”

Iar, în cea mai nouă lucrare, cea a D-lui Louis Josseland (I. I, pag. 512) găsim: „Paternitatea, fapt obscur, nu comportă o dovadă directă și absolută; legiuitorul a răsturnat dificultatea prin mijlocul unei prezumțiuni legale, care se află stabilită în art. 312 paragraful I, după termenii cărui: „Copilul conceput în timpul căsătoriei are soțul drept tată”. Din acest fapt cunoscut, concepțiune în timpul căsătoriei și de către o femeie maritată, legea conchide la un fapt necunoscut și care nu poate fi demonstrat: paternitatea soțului acestei femei; este calculul probabilității care înlocuiește, în asemenea împrejurare, pe cel exact; legea ține drept adevărat ceea ce este cu deosebire verosimil; prin aceasta nu numai că ea pune capăt unei greutăți ce nu ar putea fi soluționată nici într'un alt mod, dar ea dă în același timp căsătoriei, instituțiune fundamentală, un omagiu trebuitor temeiniciei sale; căsătoria, mai mult decât orice altă instituție, este pe bază de încredere reciprocă; fidelitatea soției ar trebui să îmbrace valoarea unei dogme sociale și juridice”.

Ar trebui... Dar dacă nu este așa?

Rezultă deci, din punct de vedere științific, că în mod precis, sigur, nu se poate stabili niciodată realitatea paternității copilului. Cine dintre noi ar putea afirma, sub jurământ, că X este în realitate copilul bărbatului Y?

Ori, dacă paternitatea legitimă poate fi stabilită de lege printr-o aproximație, nu tot același lucru s'ar putea spune și despre originea etnică.

Căci originea etnică bazându-se pe identitatea de sânge care dă adevăratul suflet al omului, cu rasa, sentimentele și inclinațiile lui, departe de a putea fi stabilită pe baza unor simple probabilități, nu se poate bizui decât pe realitatea faptelor. Un individ este sau nu de origine etnică română italiană, franceză sau germană, dacă în mod real are în venele sale sânge român, italian, francez sau german. Atunci însă, când această siguranță încetează, originea etnică a celui individ nu mai poate fi precizată, după originea presupusului tată. Nici legea nu poate interveni să dea o soluție; căci dacă legea poate ordona omului să facă sau să nu facă ceva, ea nu-i poate schimba însăși faptele lui, care este opera lui Dumnezeu.

Prezumția nu este altceva decât o gimnastică de raționament. Dacă ea se sprijină pe adagiul de eo quod plerumque fit, ea și în cazul care ne preocupă, este evident că multe din deducțiile ei pot fi greșite. Ori, împrejurările cunoscute ale vieții ne fac să constatăm că aceasta se întâmplă în toate societățile, vechi și noi, la noi ca și aiurea, mai mult poate decât s'ar putea crede și decât ar fi dorit.

Tatăl? Este ceva atât de vag și nehotărât!

În schimb mama naște copilul a cărui puls bate în ritmul inimii ei; în micul corp, rupt din trupul femeii circulă desigur același sânge ca al mamei lui. Ea îl alăptează; în brațele ei copilul deschide ochii lui asupra vieții, cu dânsa schimbă cele dintâi vorbe; ea îl învâță primele rugăciuni și desvoltă în sufletul lui iubirea de Patrie. În timp ce tatăl poate să nu-l vadă niciodată în viața lui, să nu-și cunoască copilul și acesta să nu-l știe pe dânsul. De altminteri paternitatea este atât de puțin sigură, încât sunt cazuri în care nici chiar mama nu ar putea bine spune cine este autorul zilelor copilului născut de dânsa.

Orice deducție, rezultând din rolul de superioritate pe care și-l ia bărbatul față de soția lui impunându-i dispoziții de legi cari fac din femeie o ființă supusă voinței celui din tîi (pater familias, cu drepturi de comandă asupra soției și copiilor), nu poate fi operantă atînea când este vorba de a se stabili exact rasa sau originea etnică a copiilor.

Nu putem nega că, în misterul concepției, tatăl ar juca și el rolul lui. Dar nu e mai puțin adevărat că femeia are și partea ei de contribuție, care — totul ne spune — este cea covârșitoare.

Astfel, originea etnică fiind o realitate absolută, stabilirea ei nu s'ar putea face pe baza unei ficțiuni, de care se servește legiuitorul pentru a regula anumite drepturi materiale în legătură cu familia. Cu alte cuvinte legea nu poate crea în această privință unele prezumțiuni pentru a duce la anumite concluzii, ce se impun din punctul de vedere practic cum ar fi dispozițiunile relative la naționalitate. Legea, oricât de multă bunăvoință ar avea legiuitorul, nu poate trans-

forma carnea, oasele și sângele omului.

Nici o operă omenească — și legea este una, de multe ori nu cea mai reușită — nu poate atribui unui copil născut dintr-o anumită femeie, deci sigur copilul ei, originea etnică a unui tată problematic, sau în cel mai bun caz numai probabil. Adică cum, copilul născut din flori să fie luat ca având originea etnică a mamei lui, pe când acela născut din căsătoria legitimă a mamei lui cu un străin, va fi considerat de originea etnică a tatălui său? Soluția nu poate fi aceeași cu cea ce se dă în materie de supușenie sau naționalitate, care ar fi ca o etichetă ce se pune pe individ, pe când originea etnică este constituită din însăși persoana fizică și fiziologică a individului.

Natural problema nu se prezintă decât atunci când presupusul tată legitim, nu este de aceeași origine etnică cu mama, existând deci deosebire în această privință între ambii soți.

Iată deci credem, că, numai mama este aceea care dă originea etnică sigură a copilului pe care îl naște.

Problemele naturii nu se rezolvă prin „trucurile” ingenioase ale juriștilor.

Eugen Petit

Consilier onorific al Inaltei Curți de Casație

—xx—

Dispoziții privitoare la călătoria refugiaților dobrogeni

Comisariatul general al refugiaților din Dobrogea a atras atenția regiei autonome c.f.r. că e informat că, după eliberarea buletinelor de însoțire emise de stațiunile c. f. r. refugiaților din Cadrilater, pe baza foilor de drum eliberate de acest comisariat, călătoresc cu astfel de bilete persoane nerefugiate și cere ca posesorii lor să facă dovadă că sunt refugiați.

În consecință, direcția generală c.f.r. a dispus următoarele:

Cu ocazia revizuirii și controlului buletinelor, posesorii buletinelor de însoțire, emise pe baza foilor de drum ale refugiaților dobrogeni, să se ceară acestora să se legitimizeze cu adevărate, carnele sau alte acte, cu care să facă dovadă că sunt refugiați din Cadrilater.

Cei cari nu vor putea dovedi acest lucru vor fi considerați ca fără legitimități valabile și tratați conform dispozițiunilor în vigoare.

—xx—

Sanitare

D. dr. Sufliery, inspector sanitar, însoțit de d. dr. Angelo d'Argenta, medicul primar al județului, a inspectat stabilimentele spitalicești din: Plopeni, Hârșova și Cernavoda cari au suferit depe urma recentului cutremur.

S'au luat măsuri pentru reparațiunile ce le necesită fiecare dintre aceste spitale.

A.S. CONSTANȚA-OLIMPIA Buc. (4-3) (2-1)

Duminică s'a disputat în localitate ultimul match în cadrul Diviziei B ce-l mai avea de jucat A. S. Constanța. Cu toate că Olimpia a prezentat o echipă perfect pusă la punct, totuși victoria a revenit localnicilor cari au fost mult mai eficaci în fața porței. Dealțul partidei a prilejuit o luptă extrem de strânsă pe tot parcursul celor 90 de minute și învingătorul nu a fost cunoscut decât după ce arbitrul a fluierat sfârșitul jocului. Avantajul a fost când de o parte, când de cealaltă, ambele echipe făcând risipă de energie pentru obținerea celor două puncte.

Spre deosebire de localnici, Olimpia a desfășurat un joc bazat pe întregul ansamblu al echipei, lucru ce a făcut ca de numeroase ori să se instaleze în terenul constănțenilor dominând categoric.

Arbitrul și Echipele.

D-lui arbitru Romeo Ghițescu i s'au aliniat următoarele formațiuni:

A. S. Constanța: Alfons — Marinescu, Ion Ion — Filip, Heritz, Iănescu — Origore, Oltenică, Andreadi, Amărică și Ferendino.

Olimpia Buc.: Stănescu, Bermoser, Catană — Constantin, Cuedan, Vasile — Crăciunescu, Valică, Niculescu Rădulescu și Florea.

Cum s'au marcat punctele

După câteva acțiuni la poarta bucureștenilor, A. S. Constanța reușește să deschidă scorul prin Grigore, care pătrunde singur prin toată apărarea Olimpiei și marchează.

Urmează 20 de minute de joc pe ambele terenuri, când apărările sunt puse la grea contribuție. În minutul 20 Andreadi mărește scorul printr'un frumos shoot. Olimpia caută să reducă diferența, lucru ce reușește în minutul 35 prin Niculescu care înscrie în poarta goală.

După pauză, în minutul 50 Valică surprinde pe Alfons cu mult în afara porței egalând situația. În minutul următor Bermoser faultează pe Oltenică, care se află singur cu portarul. Penaltyul este ratat de Andreadi, care trage afară. O acțiune a Olimpiei se termină printr'un nou goal marcat de Crăciunescu, aducând avantajul de partea lor.

Constănțenii nu se lasă depășiți și atacă cu multă vigoare. Olimpia nu poate opri avalanșa verzilor decât în mod neregulat, fapt care aduce o penalizare în careu, Penaltyul este transformat impecabil de Heritz și situația este iar egală, 3-3.

Punctul victorios este în-

scris de Ferendino, care reia direct în poartă o centrare a lui Origore în minutul 78:

S'au remarcat următorii jucători dela A. S. Constanța: Origore, Oltenică, Filip, Heritz și Amărică; iar dela Olimpia: Catană, Stănescu, Cuedan, Crăciunescu, Niculescu și Florea.

V. Mogașdicescu

Informațiuni

O decizie a d-lui M. Căciov, ministrul economiei naționale stabilește că proprietarii evrei ai proprietăților ce urmează a se lua în posesie de către stat sunt obligați să continue exploatarea în curs a morilor de orice fel, a pădurilor și industriilor forestiere, în vederea obținerii autorizației individuale pentru anul comercial și forestier 1940-41.

Printr'o circulară, d-l Horia Sima, comandantul mișcării legionare și vicepreședinte al Consiliului de miniștri, a pus în vedere tuturor organizațiilor legionare că numele mișcării legionare nu poate fi utilizat în întreprinderi comerciale sau industriale fără aprobarea personală a d-sale.

Inspectoratul regiunii școlare din Constanța a fost desființat, județele aparținând lui fiind repartizate la regiunea Galați.

Următoarele comune din plasa Ostrov, rămase statului român dela fostul județ Durostor, cedat statului Bulgar, conform tratatului din 7 Septembrie 1940, trec în circumscripția teritorială a județului Constanța.

Orașul reședință Ostrov cu localitatea Bugeac, care face parte integrantă din acest oraș; comunele rurale: Almalău, Canlia, Cuiugiuc și Eschloii, compuse fiecare dintr'un singur sat; com. rurală Carvânul Mare, cu satele Carvânul Mare, Carvânul Mic și Velichioii, cu reședința în satul Carvânul Mic; com. rurală Gârlița cu satele Galia și Gârlița, cu reședința în satul Gârlița; com. rurală Lipnița cu satele Coșlugea și Lipnița cu reședința în satul Lipnița și comuna rurală Satul Nou cu satele Pârjoșia și Satul Nou, cu reședința în Satul Nou.

SCHIMB DOUA VILE

Situat în Balic Str. Ghica 3 și Dragoș Vodă 80 cu imobil situat în oraș sau stațiune balneară din regat.

Adresați: Gh. Stavrescu București, Str. Grigore Alexandrescu No. 97

DOBROGEA JUNA

D
O
B
R
O
G
E
A
J
U
N
A

INSTITUT DE ARTE GRAFICE

Strada SCARLAT VÂRNĂV No. 27

Clădire și instalație proprie

CONSTANȚA

Prevăzut cu cele mai noi caractere de litere, Mașini de Cules, Stereotiple, Zincografie și instalație electrică proprie.

Efectuează orice lucrări în această ramură ca: Broșuri, Cărți de vizită, plicuri, facturi, afișe de toate mărimile și toate culorile și tot felul de imprimare oficiale și comerciale în cele mai moderne condițiuni de execuțiune.

Atelier de Legătorie.

În condițiuni grele de lucru, o curea de calitate CLARK pentru transmisiune, vă scutește de neplăceri.

Curelele de transmisiune Clark

vă asigură mersul sigur și neîntrerupt al mașinilor Dv fiind curele economice, cari reduc costul de întreținere a transmisiunilor Dvs.

Fabrica de Curele pentru Transmisiuni CLARK, S. A. R., Ploești.

Alegerea curelelor de piele pentru transmisiuni este o chestiune de mare însemnătate pentru Dvs.

Curele de piele pentru transmisiuni STANDARD. REZISTENT, CROMIN

sunt recunoscute de toată industria românească drept curele economice de prima calitate și vă oferă:

- Transmiterea sigură și neîntreruptă a forței.
- Rezistență mai mare la uzură.
- Durață de funcționare mai îndelungată.

CLARK, S. A. R., PLOEȘTI

Cumpăr de ocazie sufragerie și birou ambelc com plecte și în perfectă stare. A se adresa la ziar sub: Ocazie O. A.

S'a găsit carnet C.F.R. pe numele ELENA CONSTANTIN, fiica unui pensionar militar. A se adresa: Nicolau, la ziar.

CUMPAR fabrică de ulei hidraulică în bună stare. Andrei Raută Fetești

Inchiriez camera mobilată cu pensie la două băieți de școală sau două fete. A se adresa la ziar.

Predau limba germană. (Gramatică, conversație și corespondență specială). Str. Carol 150.

De vânzare în strada Ion C. Bratianu 54 construcție nouă, solidă, două apartamente cu 300 m. p. teren: Adresați Doctor Iordănescu medic sanatoriu Bisericieni of. Piatra-Neamț.

În Constanța. — 1) Se inchiriază o magazie construcție de piatră; lungime 17 m și lățime 7 m situată pe str. Carol Nr 271. 2) Se ardează 33 H. A. teren de cultură lângă oraș în a proprietate de șime. Amatorii se vor adresa în str. Carol Nr 275 Constanța

Casă de vânzare com pusă din: 2 camere, antre, bucătărie puț în curte, curtea de 300 m. p. Str. Egalității Nr. 2